Aan: Leden van de Gemeenteraad van Amsterdam

CC: College van Burgemeester en Wethouders Amsterdam

Van: Werkgroep Ditlaar 3

Onderwerp: Beschermd Wonen Ditlaar

Datum: 10 november 2026

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Dit is een oproep aan u, leden van de Gemeenteraad.

Het college heeft op 23 juni 2026 besloten tot **Beschermd Wonen aan de Ditlaar 3-75** in Sloten, op de grens met Nieuw Sloten, in Amsterdam Nieuw-West Wij menen dat de informatievoorziening aan de Gemeenteraad onvolledig is en het onmogelijk maakt voor uw raad om tot weloverwogen besluitvorming te komen. Kort en goed; wij zijn van mening dat dit gehele dossier inhoudelijk “rammelt” en dat inhoudelijk tot een andere afweging en daarmee een ander besluit zou moeten worden gekomen. Inhoudende dat niet tot vestiging van beschermd wonen aan de Ditlaar 3-75, althans niet van de thans beoogde groep, moet worden overgegaan.

Wij zijn in beginsel niet tegen beschermd wonen op de Ditlaar. Daarbij moet wél juist ook gedacht worden aan wat dit betekent voor alle betrokken partijen. Het college en de raad zouden wat ons betreft aantoonbaar moeten nagaan wat dit betekent voor de huidige omwonenden van Ditlaar 3-75, en of dat van hen gevergd kan worden maar juist óók of deze locatie geschikt is voor de aan de bewoners beoogde zorg. Het antwoord is onzes inziens duidelijk: de gevolgen kunnen niet gevraagd worden van de huidige omwonenden én de plek is niet geschikt voor de beoogde bewoners.

Een grote groep van de beoogde bewoners, namelijk 90% van 39, verslaafden aan harddrugs, waarvan de meesten aan crack, past simpelweg niet in een woonwijk met jonge gezinnen, ouderen en veel kinderen.

Het college wil 39 patiënten met een zwaar drugsprobleem overplaatsen vanuit de Jan Rebelstraat bij het Dijkgraafplein in Nieuw-West, waar zij sinds vele jaren (minimaal 10 jaar) zeer ernstige overlast veroorzaken en waar de gemeente tot nu toe geen passend antwoord op heeft. Deze zeer ernstige overlast wordt ook veroorzaakt op en rond het Delflandplein door eenzelfde groep cliënten, gehuisvest aan de Poeldijkstraat in Slotervaart, eveneens in Amsterdam Nieuw-West. Daar heeft de gemeente dit jaar twee maal ingegrepen: de 55 cliënten die de meeste overlast veroorzaken worden binnen een jaar overgeplaatst en verdeeld over andere locaties (besluit van januari 2026) en het Delflandplein is door de burgemeester tot overlastgebied verklaard (met ingang van 1 juli 2026).

Hoe kan het dat een gemeentebestuur dat bovenstaand besluiten heeft genomen eenzelfde groep cliënten overplaatst naar een andere woonwijk die ook nog eens zeer kinderrijk is?

Iedere andere groep is van harte welkom aan de Ditlaar.

Wij stellen voor dat de Ditlaar 3-75 gebruikt gaat worden voor Beschermd Wonen voor een groep die goed kan integreren in Sloten-Nieuw Sloten. En dat de groep van de Jan Rebelstraat gaat uitwijken naar het alternatief dat wij aanreiken. Daarmee heeft de wethouder ook meteen een nieuwe locatie.

Wat is onze kritiek op het besluit?

Passende zorg en huisvesting

Beschermd Wonen heeft tot doel de gebruikers van deze voorziening te begeleiden in hun herstel. De huisvesting is daarbij een middel. Doel is herstel van de bewoners. Een verslaafde die al jarenlang verslaafd is aan harddrugs, is gebaat bij een prikkelarme omgeving, een kleinschalige opvang en zorg met nabijheid (model Skaeve Huse). Als een crackverslaafde durft te werken aan herstel dan is een actieve gebruiker in de buurt desastreus voor deze poging.

Beschermd Wonen is ook gericht op *harm reduction*. Daar hebben we in dit dossier nog niets over gehoord, van de gemeente noch van PerMens. Als er aan de Ditlaar minimaal 35 aan crack verslaafde cliënten komen wonen (90% van 39) die gemiddeld € 70 per dag aan harddrugs gebruiken dan is dat € 2.450 per dag, ca € 17.000 per week, ca € 76.500 per maand en ca. 918.000 per jaar. Dat is een mooie omzet voor dealers. Er is geen plan hoe de gemeente dit gaat beheren en beheersen met dealers, gebruik op straat, etc. Een alternatief voor crack, zoals methadon voor heroïne, is er niet. Er zijn volgens de gemeente wel procedures: melding door bewoners en een begeleidingscommissie.

Participatie en communicatie met omwonenden

De gemeente heeft zich niet gehouden aan haar eigen regels ten aanzien van participatie. In dit geval (Beschermd Wonen binnen Zorg) is volgens het Aanwijzingsbesluit van de gemeenteraad participatie vooraf verplicht, specifiek omdat het een nieuwe locatie betreft en omdat van het omgevingsplan (voorheen bestemmingsplan) wordt afgeweken (BOPA). Er is niet gesproken of overlegd met de omwonenden voordat dit besluit door het college is genomen (juni 2026). Het besluit heeft nooit ter discussie gestaan. **Zie bijlage I (Participatie)**.

In de communicatie met de omwonenden is zo'n beetje alles fout gegaan wat fout kon gaan. Te weinig brieven verzonden voor de informatieavond op 9 juli 2026, verkeerde straten, etc. Tot tweemaal toe. De doelgroep die op de Ditlaar moet gaan wonen is op 13 verschillende manieren beschreven in de stukken die zijn gedeeld met omwonenden. Ook in de aanvraag voor de Omgevingsvergunning/BOPA van 8 juli 2026 is de doelgroep op verschillende manieren beschreven, terwijl de rest niet veranderde. Waar eerst het beeld werd geschetst van tijdelijk verblijf en geen of bijna geen overlast hebben we het nu over 39 bewoners waarvan 90% is verslaafd aan harddrugs en de meesten aan crack. De benodigde zorg heeft ondertussen 10 verschillende benamingen gekregen.

De overlast die verwacht mag worden, zeker na de ervaringen op en rond het Dijkgraafplein en het Delflandplein, wordt door de verantwoordelijke wethouder in haar uitingen steeds gebagatelliseerd. Het is voor de omwonenden volstrekt onduidelijk wat er aan de Ditlaar anders zal gaan, welke lessen er geleerd zijn van de beide genoemde pleinen en welke maatregelen ter verbetering door de gemeente genomen zullen worden', zodanig dat er geen of nauwelijks overlast zal zijn. Nogmaals, geen maatregelen, wel procedures. We hebben de inconsistenties, de "nuanceringen" op een rij gezet. **Zie bijlage II (Inconsistenties)**.

Procedure om de Ditlaar er doorheen te drukken is ongepast

Het college heeft het vertrouwen in de politiek geschaad door een gedoogbesluit te nemen en de Ditlaar fors te gaan verbouwen zonder burgerparticipatie vooraf (zie hierboven) en zonder vergunning. Dat was helemaal niet nodig, daar komen we hieronder op terug. De Stadsdeelcommissie van Amsterdam Nieuw-West heeft een ongevraagd advies uitgebracht om de plaatsing van deze zware doelgroep op de Ditlaar te heroverwegen. Alle partijen (D66, VVD, Denk, CDA, CU, SP, BIJ1, GBW), uitgezonderd PRO, hebben dit gezamenlijk ingediend en hebben voor gestemd. De wethouder zet het besluit toch door. Heeft u het advies van de brandweer ten aanzien van de brandveiligheid inclusief de hogedrukgasleiding gevonden in het dossier?

Locatie Ditlaar is niet geschikt

Ditlaar 3-75 is geen geschikte plek voor 39 verslaafden aan harddrugs, want:

- Het pand is om de volgende redenen niet geschikt:
    - Geen overzicht bij de entree.
    - Geen goede ruimte voor dagbesteding, namelijk in de kelder met geen of zeer weinig daglicht.
    - De gangen zijn te smal voor goed denkbare (nood)situaties waarbij hulpverleners elkaar moeten kunnen helpen.
- Geen prikkelarme omgeving, midden in een woonwijk.
- Basisschool voor speciaal onderwijs om de hoek, op circa 100 meter (De Driesprong).
- Speeltuin iets verderop in het dorp Sloten, waar 25.000 kinderen per jaar gebruik van maken, inclusief uit omliggende wijken zoals De Aker, Osdorp en Badhoevedorp.
- Aan een doorgaande weg naar scholen en Sportpark Sloten met veel schoolgaande en sportende kinderen uit de omliggende wijken op de fiets, ook ’s avonds als het donker is.
- Heel veel groen in de buurt van het pand waar geen overzicht is: twee tuinparken (Eigen Hof en VAT) en achter het pand een begraafplaats. Daarnaast veel steegjes die aantrekkelijk zijn voor drugsgebruik of andere criminele activiteiten.
- Er is geen enkel ander alternatief onderzocht, terwijl die er zijn, zie hieronder.
- In het Dorp Sloten (725 inwoners, 310 huizen) zijn sinds 2025 84 minderjarige asielzoekers gehuisvest aan de Sloterweg, zij vormen ruim 11% van het aantal inwoners. Met 39 opvangplekken erbij, worden dit er in totaal 123, oftewel ruim 16% van het inwonersaantal, een buitenproportionele overschrijding van de richtlijn.
- De gemeente schetst een beeld dat er haast is. Dat is niet het geval. Het is al ruim 2 jaar bekend dat de huur van de Jan Rebelstraat gaat aflopen. Er zijn in de afgelopen twee jaren onderhandelingen geweest tussen de verhuurder en PerMens, inclusief een rechtszaak. Er loopt nu een bodemprocedure die tot in 2027 gaat duren. De bewoners hoeven er niet op korte termijn uit. De gemeente heeft ruim twee jaar de tijd gehad om een geschikt pand te vinden, dat gebaseerd zou moeten zijn op gedegen onderzoek vooraf en in lijn met wat het beste is voor de voorziene doelgroep, namelijk een kleinschalige en prikkelarme omgeving buiten woonwijken
- Onder de weg voor het pand lopen twee hogedrukgasleidingen van 76 cm en 41 cm doorsnede, op 18 en 27 meter van het pand. Volgens het eigen beleid van de gemeente Amsterdam mogen weinig zelfredzame mensen alleen zo dicht op deze gasleidingen wonen als dat noodzakelijk is en de bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid op orde zijn. De hogedruk gasleiding is bekend bij de gemeente, daar is vóór het besluit geen onderzoek naar gedaan en het is u niet medegedeeld. Gezien de hogedruk gasleiding zou het pand in veel sterkere mate brandwerend gemaakt moeten worden, zodat de 39 kwetsbare bewoners tijd hebben om te ontkomen. Dit vraagt een forse investering.
- Amsterdam Nieuw-West heeft onevenredig veel opvang in haar gebied.

Alternatief

Wij zijn gaan kijken naar Gyroscoopweg 82 en hebben een eerste uitwerking gedaan door een deskundige architect, Wouter Zaaijer. Ook daar kunnen 39 m/v in worden gehuisvest, in vier units/groepen van ca 9 tot 10 m/v. We hebben gesproken met de makelaar: dit pand kan als zorglocatie verhuurd kan worden. Zie bijlage III.

Dit pand is geschikt om de volgende redenen: a) dichtbij Sloterdijk, b) rustige, prikkelarme omgeving, in een rustige hoek van het bedrijvenpark (niet in een woonwijk), c) kantoor/bedrijfsgebouw van ca.1750m2 (verhuurbaar) verdeeld over 3 verdiepingen, d) buitenruimte t.b.v. parkeren, e) twee collectieve tuinen direct naast de entree, f) entree duidelijk zichtbaar met ruime ontvangst mogelijkheid op de begane grond, g) goedkoop (€ 95/M2).

Ook hebben we een ander geschikt pand gevonden, aan de **Naritaweg 314**.

Proces van besluitvorming

- Het besluit van het college ten aanzien van de Ditlaar 3 is genomen op een onvolledig en geheim dossier, waarbij uw gemeenteraad en de bewoners buitenspel zijn gezet.
- Ten aanzien van de veiligheid is er geen aandacht voor de hogedrukgasleiding.
- De raadsinformatiebrieven van 19 en 21 oktober 2026 noemen de veiligheidsrisico's niet, besteden geen aandacht aan de gedoogconstructie en nemen het ongevraagd advies van de Stadsdeelcommissie Nieuw-West niet over.
- Er is geen afweging gemaakt ten aanzien van alternatieve locaties, terwijl die wel beschikbaar blijken te zijn, zie bijlage III.
- Het college wijkt af van haar eigen regels ten aanzien van alternatieven, urgentie, participatieregels en kleinschaligheid. Dit wordt niet nader toegelicht of verantwoord.

Tot slot

Er is geen actueel beleidskader voor Beschermd Wonen in Amsterdam. We lijken overvallen door de hausse aan crackverslaafden terwijl we er al vijf jaar over lezen. We klagen over de omvang en de kosten van het gebruik van Beschermd Wonen. Wat verlangen we van de aanbieders die deze zorg en huisvesting bieden? Wat zijn hun resultaten? Hoe draagt de regie van de gemeente over dit domein daar aan bij? Wat kan er worden verwacht van de voorliggende voorzieningen om de instroom juist te beperken? Hoe stuurt de gemeente daar op?

Het gehele dossier roept heel veel vragen op. Zowel wat betreft het dossier Ditlaar in enge zin als het dossier Beschermd Wonen in brede zin. Wij hebben een oordeel over de wijze waarop is besloten en waarop u bent geïnformeerd. Wat we hebben gezien heeft ons aan het denken gezet. Is dit nu professioneel, democratisch en behoorlijk bestuur van de stad Amsterdam?

Tot slot, wij zetten ons schrap voor de komende overlast indien Ditlaar 3-75 toch gebruikt gaat worden voor de 39 bewoners van de Jan Rebelstraat. Weet dat we u daarvoor als gemeente verantwoordelijk houden en we zullen niet ophouden aan de grote klok te hangen wat dit besluit zal doen in Sloten en Nieuw Sloten.

Het bovenstaande leidt er wat ons betreft toe dat niet tot vestiging en niet tot ingebruikname van Ditlaar 3-75 als Bescherm Wonen voor de door de gemeente beoogde doelgroep moet worden overgegaan. Wij roepen uw raadsleden dan ook op om op de kortst mogelijke termijn, bij wege van motie of anderszins, het college te bewegen niet over te gaan tot het voorgenomen gebruik.

In afwachting van uw reactie, met vriendelijke groet, namens Werkgroep Ditlaar 3 en de bewoners van Sloten en Nieuw Sloten,

Werkgroep Ditlaar 3

Monique van 't Hek (voorzitter), Rob Hartings, Josephine de Groot, Martijn de Vreeze, Wim van

Slooten, Wouter Zaaijer, Erik van den Eijnde, Xander Smid

Bijlagen:

Bijlage I: Beoordeling Participatie

Bijlage II: Inconsistenties

Bijlage III: Voorstel alternatieve locatie - Gyroscoopweg 82